

Επαναληπτικά Θέματα, Απειροστικός Λογισμός 1

Στοιχειοθεσία: Δήμογλου Κωνσταντίνος, Μαθηματικός (Msc)

Θέμα 1

Να αποδείξετε ότι

$$\ln\left(1 + \frac{1}{2x}\right) > \frac{1}{2x+1}, \quad \forall x > 0.$$

Θέμα 2

i) Να αποδείξετε ότι

$$\left[\sqrt{n^2 + 2n}\right] = n, \quad \forall n \in \mathbb{N}$$

ii) Ορίζουμε το σύνολο $\mathcal{C} = \{\sqrt{n} - [\sqrt{n}] : n \in \mathbb{N}\}$. Να βρείτε τα $\sup \mathcal{C}$ και $\inf \mathcal{C}$.

Θέμα 3

Δίνεται ακολουθία $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ πραγματικών αριθμών. Αν υπάρχουν τα όρια $\lim_n x_{2n}$, $\lim_n x_{2n+1}$, $\lim_n x_{n^2}$ και είναι πεπερασμένα, να αποδείξετε ότι το όριο $\lim_n x_n$ υπάρχει και είναι πεπερασμένο.

Θέμα 4

Δίνεται περιοδική συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία το όριο $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)$ υπάρχει και είναι πεπερασμένο. Αποδείξτε ότι η συνάρτηση f είναι σταθερή.

Θέμα 5

Δίνεται ακολουθία $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ θετικών αριθμών τέτοια ώστε $\sqrt[n]{x_n^3} \xrightarrow{n} 3$. Αποδείξτε ότι:

i) $(x_n)^{1/n^3} \xrightarrow{n} 1$.

ii) $x_n \xrightarrow{n} +\infty$.

Θέμα 6

Δίνεται συνεχής συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f^2(x) = 1, \forall x \in \mathbb{R}$. Αποδείξτε ότι η f είναι σταθερή.

Θέμα 7

Δίνεται δύο φορές παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $\lim_{x \rightarrow +\infty} f''(x) = 0$. Αποδείξτε ότι

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x+2) - 2f(x+1) + f(x)) = 0.$$

Θέμα 8

Δίνεται συνεχής συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με

$$f\left(x + \frac{1}{n}\right) = f(x), \quad \forall x \in \mathbb{R}, n \in \mathbb{N}.$$

Αποδείξτε ότι η f είναι σταθερή.

Θέμα 9

Δίνεται παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$.

i) Αν $\lim_{x \rightarrow +\infty} f'(x) = 2$, αποδείξτε ότι $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = 2$.

ii) Αν $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f'(x)}{f(x)} = 2$, αποδείξτε ότι $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x^{2021}} = +\infty$.

Θέμα 10

i) Έστω $c > 0$ και μια παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: [1, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με $f'(x) \geq c, \forall x \geq 1$.
Αποδείξτε ότι $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$.

ii) Σε περίπτωση που το $c = 0$, αιτιολογήστε μέσω παραδείγματος ότι δεν ισχύει πάντα το συμπέρασμα του ζητήματος (i).

Θέμα 11

Δίνονται παραγωγίσιμες συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοιες ώστε

$$\sup_{x \in \mathbb{R}} |f'(x)| \leq \inf_{x \in \mathbb{R}} |g'(x)|.$$

Αποδείξτε ότι

$$|f(x) - f(y)| \leq |g(x) - g(y)|, \forall x, y \in \mathbb{R}.$$

Θέμα 12

i) Δίνεται φθίνουσα ακολουθία $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ πραγματικών αριθμών με $\lim_n (x_{n+1} + x_n) = 0$. Αποδείξτε ότι $x_n \xrightarrow{n} 0$.

ii) Έστω $M > 0$ και μια ακολουθία $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ πραγματικών αριθμών με

$$|x_{n+1} - x_n| \leq M \cdot 3^{-n}, \forall n \in \mathbb{N}.$$

Να αποδείξετε ότι η $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ συγκλίνει σε πραγματικό αριθμό.

Θέμα 13

Δίνεται φραγμένη ακολουθία $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ πραγματικών αριθμών η οποία ικανοποιεί τη σχέση

$$2x_{n+1} \leq x_n + x_{n+2}, \forall n \in \mathbb{N}.$$

Αποδείξτε ότι η ακολουθία $y_n := x_{n+1} - x_n, n \in \mathbb{N}$ συγκλίνει και μάλιστα το όριό της είναι ίσο με μηδέν.

Θέμα 14

Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο

$$f(x) = \begin{cases} x \cdot (-1)^{\lfloor \frac{1}{x} \rfloor} & , x \neq 0 \\ 0 & , x = 0 \end{cases}$$

Να δείξετε η f είναι συνεχής στο 0 και όχι συνεχής στο $\frac{1}{2}$.

Θέμα 15

Δίνεται συνεχής και περιοδική συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με περίοδο $T > 0$. Να δείξετε $x_0 \in \mathbb{R}$ τέτοιο ώστε $f(x_0 + \frac{T}{2}) = f(x_0)$.

Θέμα 16

Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με

$$f(x) = \begin{cases} 0 & , x \in \mathbb{Q} \\ g(x) & , x \notin \mathbb{Q} \end{cases},$$

όπου $g: \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q} \rightarrow \mathbb{R}$ κάποια συνάρτηση. Αν η συνάρτηση f είναι συνεχής, να αποδείξετε ότι $g(x) = 0, x \notin \mathbb{Q}$.

Θέμα 17

Δίνεται συνεχής συνάρτηση $f: (0, 1) \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία ικανοποιεί

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = +\infty \text{ και } \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = -\infty.$$

Αποδείξτε ότι η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει τουλάχιστον μία ρίζα στο $(0, 1)$.

Θέμα 18

Δίνεται η συνάρτηση

$$f(x) = \ln(e^x + 1), x \in \mathbb{R}.$$

Αποδείξτε ότι

$$|f(x) - f(y)| \leq |x - y|, \forall x, y \in \mathbb{R}.$$

Θέμα 19

i) Αποδείξτε ότι: $x + 1 \leq e^x, \forall x \in \mathbb{R}$.

ii) Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow [1, +\infty)$ συνεχής συνάρτηση.

(a) Έστω τυχαία ακολουθία $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ πραγματικών αριθμών. Αποδείξτε ότι οι ακολουθίες

$$y_n = \frac{1 + |x_n|}{e^{|x_n|}}, n \in \mathbb{N} \text{ και } z_n = \frac{1}{f(y_n)}, n \in \mathbb{N},$$

έχουν συγκλίνουσες υπακολουθίες.

(b) Αποδείξτε ότι η ακολουθία

$$\left(f \left(\frac{1}{n} + \frac{1}{n+1} + \dots + \frac{1}{2n} \right) \right)_{n \in \mathbb{N}},$$

είναι συγκλίνουσα σε πραγματικό αριθμό.

Θέμα 20

Υπολογίστε τα όρια:

i) $\lim_n \left(1 + \frac{1}{2n} \right)^{(2n)^2}$ και

ii) $\lim_n \left(1 - \frac{1}{2n-1} \right)^{(2n-1)^2}$

Θεωρούμε την ακολουθία $x_n = \left(1 + \frac{(-1)^n}{n}\right)^{n^2}$, $n \in \mathbb{N}$. Να υπολογίσετε τα $\limsup x_n$ και $\liminf x_n$.

Θέμα 21

Έστω δύο φορές παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: [0, 3] \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(1) < f(0) < f(3) < f(2)$. Αποδείξτε ότι υπάρχει $\xi \in (0, 3)$ με $f''(\xi) = 0$.

Θέμα 22

i) Αποδείξτε ότι: $\ln x \leq x - 1$, $\forall x > 0$.

ii) Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο

$$f(x) = \begin{cases} \frac{x \ln x}{x-1} & , \quad 0 < x \neq 1 \\ 0 & , \quad x = 0 \\ -1 & , \quad x = 1 \end{cases}$$

Να δείξετε η f είναι συνεχής στο $[0, +\infty)$, φθίνουσα στο $(0, 1)$ και υπολογίστε την $f'(1)$.

Θέμα 23

Δίνεται συνεχής συνάρτηση $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ με

$$-3 < f(x) < 0, \quad \forall x \in [0, 1].$$

Αποδείξτε ότι

i) υπάρχει $\xi \in (0, 1)$ ώστε $\sqrt{10\xi} = -f(\xi)$

ii) υπάρχει $\lambda > 0$ ώστε $f(x) + \sqrt{10x} + 3 \geq \lambda$, $\forall x \in [0, 1]$.

Θέμα 24

Δίνεται γνήσια αύξουσα συνάρτηση $f: (0, 2) \rightarrow \mathbb{R}$ με $f\left(\frac{1}{n}\right) = 1 + \frac{1}{\sqrt{n}}$, $\forall n \in \mathbb{N}$. Αποδείξτε ότι $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = 1$.

Θέμα 25

Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(0) = f'(0) = 0$. Αποδείξτε ότι

$$\lim_n \frac{n!}{3^n} f\left(\frac{3^n}{n!}\right) = 0.$$

Θέμα 26

Δίνεται η ακολουθία πραγματικών αριθμών

$$x_n = (-1)^{\frac{n(n+1)}{2}} \sqrt[n]{1 + \frac{1}{n}}, \quad n \in \mathbb{N}.$$

Να υπολογίσετε τα $\limsup x_n$ και $\liminf x_n$.

Θέμα 27

Έστω συνεχής συνάρτηση $f: [a, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ με $f'(a) < 0 < f'(\beta)$. Αποδείξτε ότι η f λαμβάνει

ελάχιστη τιμή στο (a, β) και όχι στα άκρα του.

Θέμα 28

Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με

$$f(x) = \begin{cases} \sin x & , x \in \mathbb{Q} \\ x & , x \notin \mathbb{Q} \end{cases}$$

- i) Σε ποιά σημεία η f είναι συνεχής;
- ii) Σε ποιά σημεία η f είναι παραγωγίσιμη;
- iii) Βρείτε την παράγωγο της f σε όποια σημεία αυτή, υπάρχει.

Θέμα 29

Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ μια παραγωγίσιμη συνάρτηση σε ένα σημείο $a \in \mathbb{R}$ και ας είναι $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ και $(y_n)_{n \in \mathbb{N}}$ δύο ακολουθίες πραγματικών αριθμών με $x_n < a < y_n, \forall n \in \mathbb{N}$. Αν $x_n, y_n \xrightarrow{n} a$ αποδείξτε ότι

$$\frac{f(y_n) - f(x_n)}{y_n - x_n} \xrightarrow{n} f'(a).$$

Θέμα 30

Έστω $f: [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση και στο $(0, +\infty)$ παραγωγίσιμη με $f(0) = 0$ και $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0$. Αποδείξτε ότι υπάρχει $\xi \in (0, +\infty)$ με $f'(\xi) = 0$.

Θέμα 31

Δίνεται η συνάρτηση $f: (1, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με

$$f(x) = \frac{1}{2} + \sin\left(\frac{1}{x^2 - 1}\right), x > 1.$$

Αποδείξτε ότι υπάρχει ακολουθία $(\xi_n)_{n \in \mathbb{N}}$ με $f(\xi_n) = 0$, για κάθε $n \in \mathbb{N}$.

Θέμα 32

Εξηγήστε το λόγο που ο κανόνας L' Hospital δεν μπορεί να εφαρμοσθεί για τον υπολογισμό των ορίων

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 \sin\left(\frac{1}{x}\right)}{\sin x} \quad \text{και} \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{-2x}(\cos x + 2 \sin x)}{e^{-x}(\sin x + \cos x)}.$$

Στη συνέχεια υπολογίστε (αν υπάρχουν) τα παραπάνω όρια.

Θέμα 33

Έστω $x \in \mathbb{R}$ και $y > 0$. Αποδείξτε ότι

$$xy \leq e^x + y(\ln y - 1).$$

Θέμα 34

Δίνεται το σύνολο

$$A = \left\{ \frac{m}{n} : m, n \in \mathbb{N}, m + n \leq 10 \right\}.$$

Να αποδείξετε ότι $\sup A = 9$ και $\inf A = \frac{1}{9}$.

Θέμα 35

i) Εστω μια ακολουθία Cauchy $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ και μία τυχαία ακολουθία $(y_n)_{n \in \mathbb{N}}$ με

$$|x_n - y_n| < \frac{1}{n}, \forall n \in \mathbb{N}.$$

Αποδείξτε ότι και η $(y_n)_{n \in \mathbb{N}}$ είναι ακολουθία Cauchy.

ii) Έστω $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ και $(y_n)_{n \in \mathbb{N}}$ ακολουθίες Cauchy. Αποδείξτε ότι η ακολουθία

$$d_n = |x_n - y_n|, n \in \mathbb{N}$$

συγκλίνει.

Θέμα 36

Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο

$$f(x) = 3x^2 + e^{\sin x}, x \in \mathbb{R}.$$

Να υπολογίσετε (αν υπάρχει) την τιμή $(f^{-1})'(1)$.

Θέμα 37

Έστω $a > 0$ και δίνεται παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: [0, a] \rightarrow \mathbb{R}$ με συνεχή παράγωγο και $f(0) = 0$. Αποδείξτε ότι υπάρχει $\xi \in (0, a)$ τέτοιο ώστε

$$f'(\xi) = \frac{2f(a) + af'(a)}{3a}.$$

Θέμα 38

Να αποδείξετε ότι η εξίσωση:

$$\arctan x - \frac{x}{x^2 + 1} = a,$$

έχει ακριβώς μία ρίζα αν $|a| < \frac{\pi}{2}$ και δεν έχει ρίζα αν $|a| \geq \frac{\pi}{2}$.

Θέμα 39

Για κάθε $a, b \in \mathbb{R}$ και $p > 1$ αποδείξτε ότι:

$$|a + b|^p \leq 2^{p-1}(|a|^p + |b|^p).$$

Θέμα 40

Δίνεται φραγμένη ακολουθία $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ και $M = \sup\{x_n : n \in \mathbb{N}\}$.

- i) Δείξτε ότι $\limsup x_n \leq M$.
- ii) Δώστε παράδειγμα ακολουθίας $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ για την οποία $\limsup x_n < M$.
- iii) Δείξτε ότι, αν ισχύει $x_n \neq M, \forall n \in \mathbb{N}$, τότε $\limsup x_n = M$.